

Slagelse Skole for næste Aar end for indeværende Aar, men hvorfor har man ikke udbetalt det bevilgede Beløb? Fordi Slagelse By vil spare paa sine Tilskud til denne Skole, som den næsten udelukkende eller dog i særdeles høj Grad har Nytte af. Derfor siger jeg: Ved at følge Ministeren og borttage Betingelsen for det yderligere Tilskud give vi blot Slagelse Kommune en vis Bevilling, som der efter vor Opfattelse ikke er fornøden Grund til. Det er muligt, at der, naar man engang kommer til en Omordning af det lærde Skolevæsen, hvorved de lærde Skolers Antal ikke væsentlig indskrænkes, vil frigjøres Midler, som med en vis Grund, i alt Fald en historisk Grund, om ikke ligefrem en Retsgrund, kunne falde tilbage til Slagelse By og Omegn; men det foreligger ikke nu. — Den ærede Minister var saa venlig at forklare Indholdet af Udvalgets Forslag under Nr. 61, 62 og 63, men jeg kan ikke modtage denne Forklaring. Den ærede Minister siger, at disse Forslag ikke have Andet end en formel Betydning, saaledes at det, om de ogsaa blive vedtagne, bli. er staaende ved det Gamle, idet de kun have Betydning med Hensyn til at vedligeholde en vis Vanskelighed med Hensyn til Regnskabsvæsenet. Det maa være en fuldstændig Misforstaaelse. Finantsloven forpligter i de senere Aar Ministeren til at dække Universitetets Understud af Universitetets Kapitalformue. Ministeren forlanger nu, at disse Dækninger kun skulle være Laan, og Hvertallet foreslaar at sige Nei dertil, det foreslaar at blive ved de sidste Finantsloves Lydende, og det foreslaar i Henhold til Motiveringen i Betænkningen, at dette Gjældsforhold skal oplyse, som det nu staa, hvorefter Universitetet skal dække de af Ministeren optagne Laan, som iverigt ikke fremtræde i Statsregnskabet, saaledes at det Rentebeløb, der staa under Nr. 61, vil svare til Universitetets Midler. Det er altsaa af reel Betydning og ikke af rent formel. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brig) var virkelig saa venlig imod Ordføreren i hans Udtalelser om de lærde Skolers Undervisningsforhold at finde et Gran af Sandhed, men iverigt fremsat i en saadan Almindelighed, at det i og for sig var urigtigt. Det er en mild Dom i Forhold til adskillige Domme, som det ærede Medlem har fremsat; men det turde være, at det ærede Medlem er noget paa Vildspor med Hensyn til sin Betragtning af dette Forhold. Det er muligt, at der er Mange, som ere ligesaa sagtyndige, og som forene ligesaa gode pædagogiske Indsigter med Specialkundskaber i disse Forhold som det ærede Medlem, der have en ganske anden Mening om Betydningen af den Forandring, der fra tidligere Tid — ikke siden 1871, men længere tilbage — er foregaaet med de lærde Skoler derved, at man strengt har gjenneført den rene Fagfordeling paa selve Skolerne, at man derefter, som jeg nævnte, ogsaa har gjenneført et

Slags Fagfordeling med Hensyn til Dvertilsynet ved Censuren, og at man endvidere har skjærpet Fordringerne og fremkaldt en Undervisningsstilstand, der anspænder og overanstrenger ikke alene de middelmaadigt begavede, men ogsaa de velbegavede Elever. Man udsætter dem derved for den Fare at tabe deres Ungdomsfriskhed og Livlighed under det Studium, man i en lang Arrække anviser dem, og de slappes for deres Ungdom og tidlige Manddomstid, i hvilken de, forsaavidt de have gode Anlag, skulde udvikle sig i fortrinlig Grad i en eller anden Retning. Jeg nævnte, at dette Anlag af de lærde Skoler med den antydede Fare for mange Elevers Bedkommende mulig er en af Grundene til, at man nu vil træffe mange Middelmaadigheder, men ikke faae saadanne Mænd frem paa de forskjellige Omraader, som tidligere have hædret vort lille Lands Navn ud over dets Grændser. Jeg laaber i alt Fald denne Betragtning staa over for det ærede Medlems. Der er Mangfoldighed i Landet, som have ligesaa gode Krunstaber i disse Forhold som det ærede Medlem, der give min Betragtning Medhold. Det ærede Medlem tager feil, naar han ikke antager, at Finantsudvalget er fuldt berettiget til at henvende Opmærksomheden paa Forhold af den Natur, naar det forhandler om Budgettet for det lærde Skolevæsen. — Det interesserer mig at høre, at vi ere naaede saavidt ved Bedømmelsen af Realskolevæsenet, at de ærede Medlemmer fra Varde (Struse), fra Nykjøbing paa Falster (Slausen) og for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brig) samt den ærede Minister i det Væsentlige synes at være enge i forskellige Spørgsmaal. Det har tidligere ikke været tilfældet, og der er altsaa Fremgang. — Med Hensyn til Folkehjuleterne interesserer det mig at høre, at disse Skolers Forstandere ere traadte over paa det saame Standpunkt, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds i Forening med Ministeren indtager, medens man tidligere havde sluttet sig til deres Betragtning, som stode imod det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds. Man ser, at denne Foranstaltning med en bestikket Tilsynsmand allerede har baaret Frugt. Jeg skal ikke ret længe opholde mig ved dette Spørgsmaal om en Tilsynsmand, da jeg antager, at vi komme tilbage dertil ved 3die Behandling. Jeg maa fremdeles fastholde, at der ingen Sammenligning kan gjøres med Hensyn til de Skoler, som ifølge deres hele Virksomhed ikke have Andet end Offentligheden at gjøre end at modtage det lille Beløb, man bevilger dem, og alle de andre Undervisningsanstalter, der have særlige Høer at udføre, fordi de have særlige Nødtigheder. Naar man siger, at Skolerne, naar de ville modtage offentlig Understøttelse, ogsaa skulde underkaste sig de Regler, Ministeren foreskriver som Betingelse derfor, vil jeg gjøre opmærksom paa, at den Nødtighed, der bevilger Beløbet, ogsaa har Ret til at fastsætte